

EKONOMIUTSKOTTETS BETÄNKANDE 2/2001 rd

Regeringens proposition med förslag till företags- och organisationsdatalag och vissa lagar som har samband med den

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 21 november 2000 en proposition med förslag till företags- och organisationsdatalag och vissa lagar som har samband med den (RP 188/2000 rd) till ekonomiutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringsrådet Timo Pekkarinen, handels- och industriministeriet
- lagstiftningsrådet Jyrki Jauhiainen, justitieministeriet
- konsultative tjänstemannen Jukka Aalto, inrikesministeriet
- överdirektör Olli Koikkalainen och föreningsregisterdirektören Kalevi Sadeluoto, Patent- och registerstyrelsen

- överinspektör Tuula Hakola, skattestyrelsen
- häradsskrivare Roy Veistämö, Lahtis magistrat
- statistikdirektör Ilkka Hyppönen, Statistikcentralen
- avdelningschef Outi Tammivuori, Nylands arbetskrafts- och näringscentral
- avdelningschef Antti Maijala, Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund
- direktör Rauno Vanhanen, Företagarna i Finland
- organisationschef Pekka Sarkkinen, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC r.f.
- kontaktchef Kerstin Ekman, Finlands Idrott
- ombudsman Kirsti Vaalikivi, Finlands Scouter.

PROPOSITIONEN

Enligt den nya lagen specificeras företag och organisationer med hjälp av ett enhetligt beteckningssystem. Juridiska personer får bara en beteckning och den finns kvar så länge verksamheten bedrivs. Företag och organisationer kan med en enda anmälan informera flera myndigheter om etableringar, ändringar och nedläggningar. Samordnade anmälningar kan göras till Patent- och registerstyrelsens handels- och stiftelseregister och till skattestyrelsens arbetsgivarregister, förskottsuppbörsregister och register över mervärdesskatteskyldiga. Anmälan kan

lämnas till Patent- och registerstyrelsen, magistraterna, skatteförvaltningens verksamhetsställen och arbetskrafts- och näringscentralerna. Föreningsregistret kommer än så länge inte att ingå i beteckningssystemet.

Uppgifterna i företags- och organisationsregistret är offentliga, var och en har rätt att få uppgifter, utdrag och intyg över anteckningar i registret. Det kostar ingenting att söka i registret över de allmänna datanäten.

Rättsverkningarna av de uppgifter som lagras i företags- och organisationsdatasystemet be-

stäms enligt bestämmelserna om stamregistren: handels- och stiftelseregistret, arbetsgivarregistret, förskottsuppbördsregistret och registret över mervärdesskatteskyldiga.

För att en företags- och organisationsdatalag skall kunna stiftas måste en del tekniska ändringar göras i vissa andra lagar. Firmalagen

kompletteras med en bestämmelse om att en näringsidkare före registreringen av en firma kan anhålla om förhandsbesked om firman kan föras in i registret under de förutsättningar som anförs i ansökan. Näringsidkaren kan då få ensamrätt till firma från och med den dag då ansökan lämnades in.

UTSKOTTETS STÄLLNINGSTAGANDEN

Allmän motivering

Ekonomiutskottet finner propositionen befogad och föreslår att den godkänns med ändringarna nedan.

Det nya systemet gör det lättare för företag och organisationer att kommunicera med myndigheterna, när vissa saker kan anmälas med en enda anmälning och företagen och organisationerna får en enda beteckning som gäller under hela deras livscykel. Reformen ger dessutom myndigheterna bättre möjligheter att utnyttja varandras information. Tack vare systemet får alla som behöver information om enskilda företag eller organisationer bättre service samtidigt som det blir lättare att behandla stora mängder information.

Enligt propositionen kommer föreningsregistret än så länge inte att omfattas av systemet. Detta innebär att föreningsregistret fortfarande utom genom patent- och registerstyrelsen bara kommer att kunna kontaktas i magistraterna. Det finns föreningar inom de mest varierande områden och branscher. Därför bör det enligt utskottets mening göras en grundlig utredning av för- och nackdelarna med att föreningarna ansluts respektive inte ansluts till det gemensamma beteckningssystemet.

Detaljmotivering

1. Företags- och organisationsdatalag

21 §. Utskottet har kompletterat ikraftträdelsebestämmelsen med att 16 § om utlämnande av

utgifter ur registret över företags- och organisationsnummer kan träda i kraft senare. Efter att regeringen lämnade sin proposition har det vid de tekniska förberedelserna visat sig att det behövs en dokumentationsfunktion när företags- och organisationsdatasystemet tagits i bruk.

2. Lag om ändring av handelsregisterlagen

3 §. Paragrafen föreskriver om skyldighet att göra en grundanmälan till registermyndigheten. Utskottet har kompletterat 3 punkten med en hänvisning till lagen angående rättighet att idka näring. En fysisk person som idkar näring är skyldig att göra en grundanmälan på det sätt som lagen angående rättighet att idka näring föreskriver.

I sak ändras inte kretsen av dem som är skyldiga att göra anmälan. Handels- och industriministeriet håller för närvarande på att utreda om näringslagen behöver ändras. Tack vare hänvisningen i handelsregisterlagen till näringslagen kan bestämmelserna om anmälningskyldighet i näringslagen ses över utan att handelsregisterlagen behöver ändras.

3. Lag om ändring av 11 och 12 § företagsinteckningslagen

Ikraftträdelsebestämmelsen. Utskottet har lagt till en förtydligande bestämmelse om hur fristen skall räknas ut.

Förslag till beslut

På grundval av det ovanstående föreslår ekonomiutskottet vördsamt

att lagförslagen 1—3 godkänns med ändringar (*Utskottets ändringsförslag*)

att lagförslagen 4—8 godkänns utan ändringar och

Utskottets ändringsförslag

1.

Företags- och organisationsdatalag

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1—20 §
(Som i RP)

(2 och 3 mom. som i RP)

21 §

22 §
(Som i RP)

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 2001. *Lagens*
16 § träder dock i kraft först den 2001.

2.

Lag

om ändring av handelsregisterlagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i handelsregisterlagen av den 2 februari 1979 (129/1979) 17 b och 20 §, dessa lagrum sådana de lyder, 17 § i lag 1716/1995 och 20 § i lag 1122/1993,

ändras 1 § 2 mom., 3 § 1 mom. 3 punkten, 14 § 1 mom., 15 och 16 §, 18 § 1 mom., 21 § 1 och 2 mom. samt 25, 27, 30 och 31 §,

av dessa lagrum 1 § 2 mom., 16 § och 21 § 1 och 2 mom. sådana de lyder i nämnda lag 1122/1993, 3 § 1 mom. 3 punkten och 25 § sådana de lyder i lag 1300/1994, 15 § sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lagar 1122/1993 och 1300/1994 samt i lag 1075/1994, 27 § sådan den lyder i lagarna 232/1990 och 147/1997, 30 § sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 1716/1995 och 31 § sådan den lyder i nämnda lag 229/1993 samt

fogas till 2 § ett nytt 2 mom. och till 21 a §, sådan den lyder i nämnda lag 1122/1993, ett nytt 2 mom. som följer:

1 och 2 §
(Som i RP)

3 §
Grundanmälan skall göras av:

3) en fysisk person som idkar näring (*enskild näringsidkare*) enligt vad som föreskrivs i lagen angående rättighet att idka näring (122/1919), dock inte den som idkar gårdsbruk eller fiske,

— — — — —
14—16, 18, 21, 21 a, 25, 27, 30, 31 § och
ikraftträdelsebestämmelsen
(Som i RP)

3.

Lag

om ändring av 11 och 12 § företagsinteckningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i företagsinteckningslagen av den 24 augusti 1984 (634/1984) 11 § 1 mom. och 12 § 2 mom., sådana dessa lagrum lyder i lag 240/1991, som följer:

11 och 12 §
(Som i RP)

(1 mom. som i RP)
På överföringen av en inteckning som grundar sig på en ändringsanmälan som gjorts i enlighet med bestämmelserna i den 11 och 12 § som gällde när denna lag trädde i kraft samt på

inteckningens giltighet och förmånsrätt tillämpas de bestämmelser som gällde tidigare. *Tidsfristen enligt 11 § 1 mom. i denna lag räknas från lagens ikraftträdande, om näringsverksamheten och all till verksamheten hörande egendom har överlåtits tidigare.*

(3 mom. som i RP)

Helsingfors den 27 februari 2001

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Leena Luhtanen /sd
medl. Janina Andersson /gröna
Jouni Backman /sd (delvis)
Susanna Huovinen /sd
Mikko Immonen /vänst
Reijo Kallio /sd
Marja-Leena Kemppainen /fkf
Kalervo Kummola /saml

Pekka Kuosmanen /saml
Mika Lintilä /cent
Olli Nepponen /saml
Antti Rantakangas /cent
Ola Rosendahl /sv
Mauri Salo /cent
Juhani Sjöblom /saml
ers. Veijo Puhjo /vänst.

Sekreterare vid behandlingen i utskottet var
utskottsrådet Eelis Roikonen.